

ET CAL TRIOMFAR!!! D'UNA FORMA PERSONAL I DIVERSIFICADA

Josep Vilaró i Camps

Professor de geografia i història IES Pallejà
Formador de tutors en pràctica reflexiva

UNA PARADOXA MASSA HABITUAL

No deixa de ser una paradoxa que un de cada tres dels nostres joves no assoleixi el que d'alguna manera és obligatori(1): l'acreditació de l'ESO.

En arribar als 15 anys una part del nostre alumnat pensa que la vida escolar està arribant a la fi i somia en anar a treballar quan arribi als 16. No volen continuar estudiant, estan farts i cansats d'una vida que solament els ha portat a l'avorriment i al fracàs; a un "esclavatge" obligat per la societat.

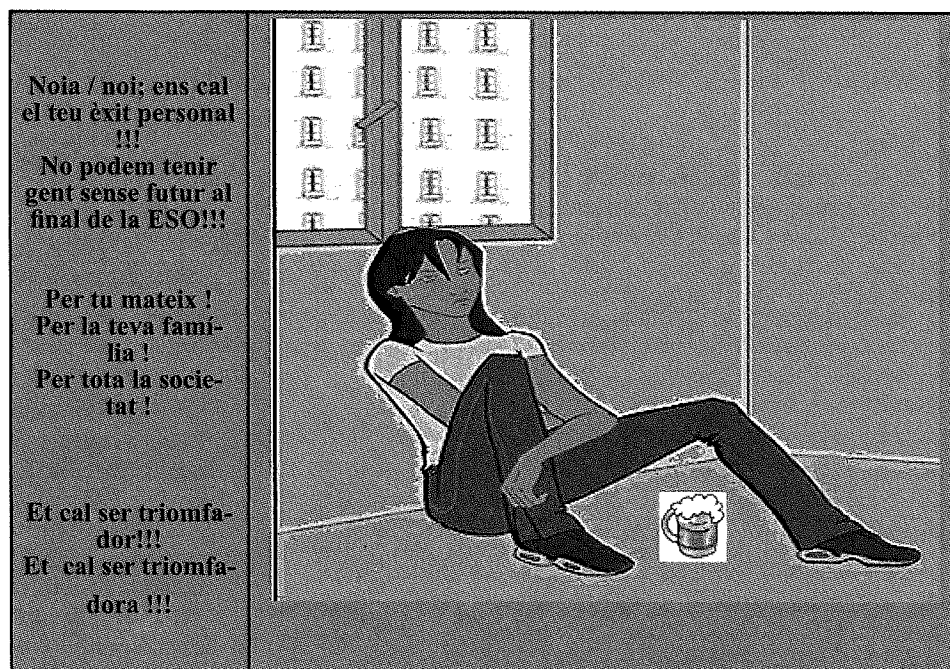
La seva esperança està en el món del treball que suposadament els donarà autonomia econòmica i la llibertat de decidir. Tot això sense la corresponent acreditació de la ESO. Altres amb l'ESO a la butxaca no esperen gran cosa més.

El plantejament s'enfonsa precisament en el mateix moment d'anar a treballar, quan es troben que per entrar a la vida laboral l'empresariat els demana precisament allò que no tenen: la ESO o uns estudis de formació professional(2) que tampoc tenen. Estan atrapats en un cercle pervers en el que l'única solució raonable és tornar als odiats estudis.

Com ja tenen els 16 anys i no tenen l'obligació legal d'anar al centre de secundària opten en alguns casos per convertir-se en "fills professionals".

Si els pares els deixen, tenen uns fills que viuen i mengen a casa, que pidolen alguns diners per anar fent. Fills que no s'incorporaran a la vida professional, fills sense cap altra expectativa que la d'anar vivint si la família aguantava.

Simultàniament el nostre empresariat necessita jovent amb estudis de ESO o millor de Cicles Formatius que vulguin aprendre uns oficis tot formant-se en un lloc de treball específic. No els troben! Una paradoxa perversa!

Noia / noi; ens cal el teu exit personal !!!

No podem tenir gent sense futur al final de la ESO!!!

Per tu mateix !
Per la teva família !
Per tota la societat !

Et cal ser triomfador!!!
Et cal ser triomfadora !!!

QUÈ PODEM FER? MOLTES COSES I FÀCILS!

Primerament: un esforç col·lectiu dels centres educatius(3), de les administracions públiques(4) i de la societat civil(5) per millorar els resultats acadèmics i inserir laboralment i formativament aquest alumnat. Cada una de les institucions des del seu lloc i de forma coordinada.

Simultàniament ens cal una acció de les famílies. És en aquest punt en el que algunes(6) tenen greus problemes d'autoritat i de relació. No arriben a concretar amb llurs fills un projecte realitzable. Senzillament és més fàcil pagar i callar. Un desastre de grans proporcions! Per això ens cal actuar ràpidament abans de que el noi o la noia deixin el centre de secundària.

COM FER-HO FINS AVUI?

Durant anys hem tingut diversos camins englobats sota el nom genèric de PGS, PTT, CIFO, cursos del SOC i altres, amb una gran varietat d'actuacions relacionades amb institucions públiques i privades (el

Departament d'Educació, el SOC, les ETT, Sindicats, Patronal, etc.).

Aquestes actuacions tenien un component fonamentalment professional, però es complementaven amb un intent de regularitzar la formació a través de la prova d'accés als Cicles Formatius de Grau Mitjà i la posterior realització d'un Cicle. El mètode tenia el gran avantatge de que regularitzava simultàniament la situació escolar i la professional. Presentava però nombrosos problemes de difícil solució: no sempre s'assolia la prova i els cursos no tenien cap tipus de reconeixement reglat. Existia també la possibilitat d'aconseguir el GES(7) en les escoles d'adults i l'Institut Obert de Catalunya(8).

COM FER-HO DEMÀ?

Curs escolar 2008/2009. La situació està millorant, tenim entre d'altres les oportunitats següents:

Programes de qualificació professional inicial (PQPI)

Una opció voluntària per l'alumnat de 16

anys i una durada d'un curs escolar, perquè es pugui incorporar al món laboral amb una qualificació bàsica, reconeguda per l'Institut Català de les Qualificacions, i alhora iniciar un itinerari de formació professional.

Segons els defineix la Generalitat en la seva pàgina web, "La finalitat d'aquests programes és proporcionar als nois i noies que finalitzen l'educació obligatòria sense assolir-ne els objectius, una formació bàsica i professional que els faciliti la incorporació al món laboral o a la continuïtat del seu itinerari formatiu, especialment en la formació professional específica de grau mitjà, un cop superada la prova d'accés. També donen l'opció, als joves que ho desitgin, a fer una formació complementària per obtenir el títol de graduat/ada en ESO"(9)

Constaran de tres mòduls A, B, C, que es podran cursar junts o separats.

- **Mòduls A. Formació professional específica.** Té la finalitat de desenvolupar competències d'un perfil professional, a fi que l'alumnat es pugui incorporar al món laboral amb una qualificació bàsica, reconeguda per l'Institut Català de les Qualificacions a Catalunya, i alhora iniciar un itinerari de formació professional. Aquests mòduls inclouen la formació en centres de treball.

- **Mòduls B. Formació bàsica de caràcter general** Ofereixen la recuperació i l'adquisició de coneixements i capacitats bàsiques, que faciliten els aprenentatges i la formació continuada, com també la transició al món laboral (estratègies i tècniques de comunicació, operacions matemàtiques bàsiques, condicions i relacions laborals, etc.).

El procés formatiu inclou, de manera permanent, **suport tutorial i orienta-**

ció professional. Es fa un seguiment individualitzat de cada jove per tal de facilitar el seu desenvolupament personal i l'adquisició d'habilitats socials i també proporcionar-li recursos per a la recerca de feina.

A més, l'alumnat pot cursar, amb caràcter voluntari, mòduls de formació per obtenir el títol de graduat/ada en educació secundària obligatòria.

- **Mòduls C. Formació per a l'obtenció del títol de graduat/ada en educació secundària obligatòria** Formació en tres àmbits: comunicació, matemàtiques, ciència i tecnologia i social. (Font: Web de Genocat 23/04/2008)

Caldrà un treball transversal per part de les famílies, les administracions educatives, la societat civil i els centres escolars, que els imparteixin per garantir que es cobreixin les necessitats de la població a la que estan destinats.

El Departament d'Educació oferirà sol o amb col.laboració amb altres administracions i amb empreses dues modalitats:

- Pla de Transició al Treball (PTT)
- Programes de Formació i Aprenentatge Professional (FIAP)

SOC: Servei d'Ocupació de Catalunya

Pertany al Departament de Treball i ofereix activitats formatives per tot el territori català en format de formació professional o continuada, així com ofertes de treball que es renoven cada dia(10).

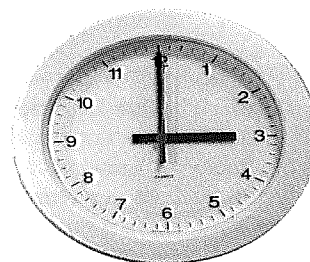
Especialment interessant són les ofertes de CIFO (Centres d'Innovació i Formació Ocupacional)(11).

Cal ser constant i no abandonar a la primera.

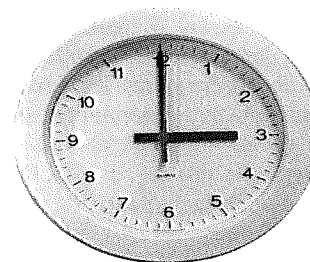
ETT Empreses de Treball Temporal(12)

Són aquelles empreses l'activitat de les quals consisteix a posar a disposició d'una altra, amb caràcter temporal, treballadors contractats per ella.

Són una oportunitat per entrar al món del treball quan una persona no sap a que dedicar-se. Si un operari/a és bo i es guanya la confiança d'una empresa pot acabar sent contractat per ella. Solen exigir tenir els 18 anys.

El temps

no perdona mai!

Altres institucions, altres possibilitats:

L'oferta és molt variada i depèn molt de la situació geogràfica de la persona que cerca feina i formació.

A manera d'exemple en el Baix Llobregat / Barcelonès cal destacar entre moltes d'altres:

- CORESA
- Sol - Garcia Nieto
- Barcelona Activa
- Porta 22

Tenim en tot el territori una gran oferta, normalment en els ajuntaments (serveis locals d'ocupació) o en els Consells Comarcals.

Es defineixen en les seves pàgines web com:

García Nieto - Sol (Molins de Rei)(13)

"El Telecentre García-Nieto és un punt públic i gratuït d'accés a Internet amb l'objectiu de facilitar l'ús de les noves tecnologies a tots els vilatans i vilatanes. Està integrat a

la Xarxa de Telecentres de Catalunya i és un punt d'accés acreditat dels molinencs i molinenques a l'Administració Oberta de Catalunya Serveis que s'ofereixen:

- Donar-se d'alta en comptes de correu.
- Consultar borses de treball.
- Accedir a la informació del Servei públic d'Ocupació de Catalunya.
- Accedir a la pàgina cat365 i les seves utilitats i gestions.
- Tallers de Word per fer el currículum.
- Accedir a bases de dades i directoris per fer el pla de màrqueting dels projectes d'empresa (a través del Servei d'Autoempresa).
- Tallers d'Excel per fer els càlculs de la part econòmica i financera del pla d'empresa (a través del Servei d'Autoempresa).
- Accés a Internet.

CORESA (Sant Boi del Llobregat)(14) "L'empresa municipal CORESSA, Corporació d'Empreses i Serveis de Sant Boi, SA, va ser creada per l'Ajuntament d'aquesta localitat amb l'objectiu de promoure l'activitat econòmica i oferir diferents serveis als ciutadans i ciutadanes del municipi. ... Lluitar contra l'atur, atendre els col·lectius més desfavorits, recollir els residus sòlids urbans, realitzar estudis de necessitat d'aparcaments en les zones més deficitàries del municipi, posar a l'abast de les empreses les noves tecnologies en matèria de telecomunicacions, implicar-se en els objectius de ciutat, aquesta és la veritable raó de ser de CORESSA, que continua treballant per millorar, dia a dia, els seus serveis i defineix una forma d'actuar sensible i socialment responsable."

Barcelona Activa(15)

"Barcelona Activa promou ocupació i empreses de qualitat i amb sentit de futur mitjançant set línies d'activitat recollides en el seu Pla d'Acció 2004-2007.

Barcelona Activa ofereix respostes als més de 100.000 participants que acudeixen cada any a les seves instal·lacions, acompanya més de 1.000 nous projectes empresarials l'any, més de 115 empreses estan instal·lades al seu viver d'empreses i parc tecnològic, més de 30.000 participants són atesos a Porta22, prop de 50.000 participants s'endinsen en el món de les noves tecnologies al Cibernàrium i més de 1.000 persones aturades són contractades per aprendre un ofici treballant."

Porta 22(16)

"2.000 m2 d'instal·lacions amb tots els serveis i recursos que necessites
Porta22 posa a la teva disposició 2.000 m2 d'instal·lacions amb tots els serveis i recursos que necessites per a avançar professio-

nalment. Hi pots accedir de forma totalment lliure, anònima i gratuïta. Si tens inquietuds per millorar la teva vida professional, dona un pas endavant i entra a Porta22."

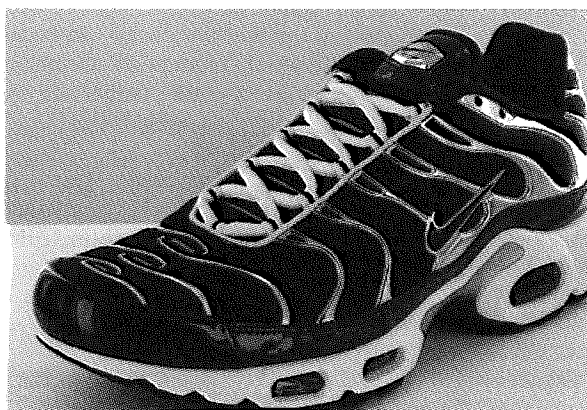
FINALMENT UNES PARAULES PEL JOVENT QUE NO ACREDITA

Si Tu vols, pots! A casa no hi ha res de nou! No hi tens res a pelar! Tu ets un triomfador/a que encara no ho saps!

Com pots veure si una persona es mou, té al seu abast una xarxa diversa i complexa d'oportunitats per a la recerca de feina i/o formació. Cal anar-hi i començar a triomfar en una activitat professional.

Si no et mous, els de casa no podran ajudar-te, la teva vida tindrà un color gris tirant a negre i finalment perdràs moltes oportunitats de viure una existència: única, extraordinària, plena de l'aventura de cercar treball i formació.

Demana ajuda! Mou-te! Tu ets un triomfador/a si et deixes ajudar

Notes:

- (1) Això no és del tot cert. El que és obligatori és cursar estudis fins als 16 anys i per tant han de cursar la ESO si més no fins al segon o tercer curs. El més greu de tot és que poden arribar als 16 anys sense haver aprovat mai.
- (2) Per fer estudis de FP GM els cal prèviament l'acreditació en l'ESO o haver superat la prova d'accés als cicles formatius. Després cursar-los i aprovar-los.
- (3) Els Centres de Secundària, públics i privats tenen un especial interès per intentar millorar els resultats acadèmics i reduir el fracàs escolar.
- (4) Els Ajuntaments. Departament d'Educació, de Treball, Governació etc.
- (5) Empresaris, sindicats, gremis, etc.
- (6) Aquestes famílies que presenten problemàtiques específiques no solen atendre les necessitats dels seus fills i filles. I als que més els cal un reforç i una ajuda són precisament aquells que no en tenen cap.
- (7) Graduat en Educació Secundària
- (8) Institut Obert de Catalunya. Permet cursar el GES i altres estudis amb un format a distància.

(9) http://www.gencat.cat/canaleducacio/estudiaracatalunya/site/ProgramesGarantiaSocial/1168.html#1168_4 23/04/2008

(10) http://www.oficinatraball.net/socweb/opencms/socweb_ca/home.html 23/04/2008

(11) http://www.oficinatraball.net/socweb/export/sites/default/socweb_ca/auxiliar/_fitxers/GuiaCIFO2008.pdf 23/04/2008

(12) http://www10.gencat.net/sac/AppJava/servei_fitxa.jsp?codi=2244 23/04/2008

(13) http://www.molinsderei.cat/ca/que_podem_fer_per_tots_els_tramits/promocio_economica/telecentre_garcia_nieto 22/04/2008

(14) <http://www.coressa.com/default.asp> 22/04/2008

(15) <http://www.barcelonactiva.cat/barcelonactiva/cat/> 22/04/2008

(16) <http://www.porta22.com/porta22/cat/> 22/04/2008

Referències Bibliogràfiques:

- Cardús, S. (2000). El desconcert de l'educació. Barcelona. Ed. La Campana.
- Chomsky, N. (2001) La (des)educació. Barcelona: Crítica.
- Comellas, M. J. (2002) Las competencias del profesorado para la acción tutorial. Barcelona: Cis Praxis.
- Delval, J. (2001) Aprender en la vida y en la escuela. Madrid: Morata.
- Fullan, M.; Hargreaves, A. (1998). ¿Hay algo por lo que vale la pena luchar en la escuela? Sevilla: Publicaciones M.C.E.P.
- García de la Barreda, N.; Rodríguez la Borda, X. (2007) L'èxit escolar per a tothom. Un objectiu de la ciutat de Barcelona. Barcelona : Ediciones en Catalan.
- Gimeno Sacristán, J. (2000) La educación obligatoria: su sentido educativo y social. Madrid: Morata.
- Hargreaves, A.; Eart, L.; Moore, S.; Manning, S. (2001). Aprender a cambiar. La enseñanza más allá de las materias y los niveles. Barcelona: Octaedro.
- Morin, E. (2001) Los siete saberes necesarios para la educación del futuro. Barcelona: Paidós.
- Morin, E. (2001) Tenir el cap clar. Barcelona: La campana.
- Kincheloe, J. L. (2001) Hacia una revisión crítica del pensamiento docente, Barcelona: Octaedro.
- Tedesco, J. C. (2000) El nuevo pacto educativo. Educación, competitividad y ciudadanía en la sociedad moderna. Madrid: Anaya.
- Terricabras, J.M. (2002). I a tu, què t'importa?. Els valors. La tria personal i l'interès col·lectiu. Barcelona. Ed. La Campana.

Correspondència amb l'autor: Josep Vilaró i Camps, C/Beues nº 6, 6è 2ª, Gavà 08850 BCN, jvilaro@xtec.cat, telèfon: 936623247 i mòbil 67983122,